

Marian Piórek

Wstęp

Rocznik Kolbuszowski 5, 5-6

2001

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wstęp

Do rąk czytelnika oddajemy kolejny numer "Rocznika Kolbuszowskiego" numer 5. To wydanie miało być w całości poświęcone dziejom okupacji niemieckiej na terenie miasta Kolbuszowej i regionu kolbuszowskiego. Z uwagi na to, że mało wpłynęło opracowań dotyczących proponowanego tematu, redakcja zmuszona była opublikować inne materiały z dziejów miasta i okolic. Będą one ważnym przyczynkiem do poznania przeszłości tych terenów.

W większości tego "Wydawnictwa" zajmuje tematyka dotycząca lat wojny i okupacji przedstawiona we wspomnieniach i relacjach. Piszą m.in. Halina Dudzińska, Władysław Puzio. Wiele wspomnień i relacji zebrał Antoni Stapor a dotyczą takich ludzi, jak: Tadeusza Biesiadeckiego, Marii Gródeckiej z d. Serwańskiej, Józefa Jadacha, Barbary Krudysz, Emilii Opalińskiej, Władysława Ozimka, Jana Stygi i Janiny Urban - mieszkańców miasta Kolbuszowej i wsi Kolbuszowa Dolna. Wspomnienie Franciszka Serafina - długoletniego nauczyciela i dyrektora szkoły m.in. w Weryni i Dzikowcu do redakcji dostarczył jego krewniak Paweł Serafin - uczeń ZSR w Weryni, ratując je przed zniszczeniem po śmierci brata swojego dziadka.

O niewoli rosyjskiej i sowieckiej opisuje w swych wspomnieniach Adam Nowak z Lipnicy, żołnierz armii austriackiej. Można z tej lektury dowiedzieć się na czym polegał "bolszewizm" jako jeden z odłamów ideologii komunistycznej w wydaniu Lenina. Ten prosty żołnierz, późniejszy wójt gminy zbiorowej w Dzikowcu w latach 1935-1939 i zwolennik Józefa Piłsudskiego oddaje te czasy jako "autentik". Przychodzą następne czasy -druga wojna światowa i jej konsekwencje dla Polski. Wielu a nawet tysiące Polaków cierpi a to tylko z tego względu, że przebywali na terenach wschodnich Rzeczypospolitej, podejmowali walkę z okupantem niemieckim i los im nie sprzyjał. Zostali przesiedleni albo wywiezieni do bolszewickich łagrów. Piszą o tym Józef Maziarz, Maria Skowrońska- Klinke i Antoni Magda.

Bardzo cenne wspomnienia zebrała i oddała do publikacji H. Dudzińska a dotyczą Zdzisławy Józefy Rechul- Bytnarowej, matki osławionego Jana Bytnara "Rudego" - żołnierza Szarych Szeregów. Szczególnie interesujące są opisy Nowego Miasta - jednej z ulic Kolbuszowej z początku lat XX wieku.

W ostatnim rozdziale swoje artykuły prezentują Anna Marut o historii klubu sportowego LZS "Werynianka" z pobliskiej Weryni, nauczycielka wychowania fizycznego i sportu w Kosowach i Trześni oraz Marian Piórek. Ten ostatni pisze o doktorze Kazimierzu Aleksandrze Skowrońskim -

historyku, nauczycielu i regionaliście, wielce zasłużonego dla naszego Towarzystwa Kultury im. J.M. Gosłara, miasta Kolbuszowej i całego powiatu kolbuszowskiego oraz przedstawia recenzję książki prof, dr hab. Krzysztofa Ożoga o dziejach parafii Górnio w latach 1599-1999, wydanej w 1999 r.

Najważniejszą sprawą dla Zarządu i członków Towarzystwa Kultury im. J.M. Gosłara jest wydanie kolejnej publikacji "Rocznika Kolbuszowskiego" za rok 2000 i systematyczne kontynuowanie tego "Wydawnictwa".

mgr Marian Piórek